

הקדמה למורה

פרויקט "[פנים. יום. זיכרון.](#)" הוא מיזם שמנציח זיכרונות מחייהם של נופלים באמצעות סרטי אנימציה. רסיסי זיכרון, רגעים קטנים בחייהם של הנופלים, שחברים וקרובים של הנופלים בחרו לשתף, קמים לתחייה על המסך ומעניקים ליקיריהם נצח. בבסיס הפרויקט עומדת האמונה שהזיכרונות נושאים משמעות יותר מיום אחד בשנה.

בכל שנה אנו פונים ליוצרים צעירים בתחום האנימציה בבקשה להנציח רגעי מפגש וחסד בחיי הנופלים. היום הפרויקט מונה יותר מ-40 סרטים, ובכוונתנו לבסס מאגר זיכרונות וירטואלי ישראלי רחב ממדים. את כל הסרטים ומערכי השיעור, המתאימים למגוון שכבות גיל, אפשר למצוא באתר בית אבי חי, [בעמוד הפרויקט](#).

לקראת יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ולנפגעי פעולות האיבה, יצרנו מערכי שיעור חדשים העוסקים בזיכרון ומותאמים לכיתות ה'-י"ב, ואף למכונות קדם צבאיות; כל שכבת גיל על פי יכולותיה.

אנו מאמינים כי מערכי שיעור אלה, הכוללים צפייה בסרטים שונים ודיון מעמיק על משמעותו של הזיכרון בחיינו בהקשר של הסרטים שראינו, מאפשרים לנו להשפיע על עיצוב תודעת הזיכרון של תלמידינו.

אומנם מערכי השיעור הינם מותאמי גיל, ואולם אין אנו יודעים מהם הסיפורים המשפחתיים של התלמידים. אנו ממליצים לצפות מראש בסרטי מערך השיעור שבחרתם ולנקוט משנה זהירות שעה שאתם דנים בנושאים המורכבים שיום הזיכרון מזמן לדיון.

מערכי השיעור המציעים מגוון תכנים והצעות לדיון, הם ארוכים יותר מזמן שיעור ממוצע. עליכם לבחור את התכנים המתאימים ביותר לכיתתכם, וכך להתאים את מהלך השיעור לזמן העומד לרשותכם.

המבנה של כל מערכי השיעור המקוונים כולל טקסטים ותמונות לשיתוף מסך עם התלמידים, ואלה ישמשו לכם מצגת.

פנים. יום. זיכרון.

לומדים וזוכרים

אנו מאחלים לכם הצלחה וימים טובים,

צוות הפרויקט

פנים. יום. זיכרון.

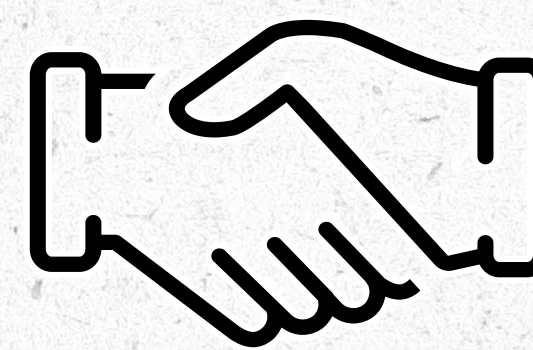
מפגשים

מעורר זה עוסק
במפגשים חדשים
ובפרט במפגשים חד-
פעמיים שמשאירים
עלינו רושם עוצמתי

<<< מעורר שיעור מקוון לחטיבה >>>

הסרט שנצפה בו מתאר מפגש חד-פעמי בין שני חיילים בתורנות שמירה שנצרב בזיכרוננו של מי שנשאר בחיים. לכולנו מזדמן לחוות מפגשים קצרים וחד-פעמיים שלרוב איננו מייחסים להם חשיבות. במעורר זה נשאל אם וכיצד מפגשים כגון אלה יכולים להשפיע עלינו ואם וכיצד יכולים אנחנו במפגש קצר וחד-פעמי להשפיע על אחרים.

מפגשים מהלך השיעור

חלק שלישי (10 דקות)

- לימוד טקסט
- סיכום השיעור

חלק שני (20 דקות)

- צפייה בסרט
- דיון משותף

חלק ראשון (10 דקות)

- תרגיל פתיחה
- דיון משותף

מהלך השיעור

סה"כ: 40 דק'

• **למורה:** נתחיל את השיעור
בתרגיל כתיבה קצר. נדרשים לכך
נייר וכלי כתיבה

חלק ראשון (10 דקות)

תרגיל פתיחה

נבקש מכל תלמיד להיזכר באדם זר שפגש במקרה באחרונה (בקיוסק,
באוטובוס, אצל חבר וכיוצא באלה) ולענות בכתב על השאלות שיוצגו במצגת:

- איפה התרחש המפגש?
- כיצד נראה אותו אדם?
- מה בו תפס את תשומת הלב שלכם (לבוש, דברים שאמר, פעולה כלשהי וכו')?

פנים. יום. זיכרון.

מפגשים

מערך זה עוסק
במפגשים חדשים
ובפרט במפגשים חד-
פעמיים שמשאירים
עלינו רושם עוצמתי

פנים. יום. זיכרון.

מפגשים

מעריך זה עוסק
במפגשים חדשים
ובפרט במפגשים חד-
פעמיים שמשאירים
עלינו רושם עוצמתי

• נבקש משני תלמידים לשתף בתשובתם על השאלה השלישית
(מה תפס אותם בדמות זו).

אפשר גם לבקש מכמה תלמידים
לכתוב את התשובות על הלוח הלבן
או לכתוב את תשובותיהם בצ'ט.

נשאל את התלמידים

- למה אנחנו שמים לב בדרך כלל במפגשים עם אנשים חדשים?
- למה אנחנו שמים לב דווקא לדברים האלה?
- האם רושם ראשוני הוא נכון בהכרח?

צפייה בסרט ודיון

רקע למורה

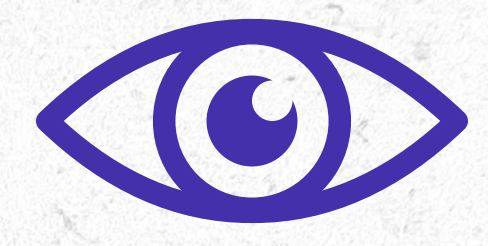
סיפורו של אהוד בנאי על אריה אלוני, חברו מתקופת השירות הצבאי, מתאר מפגש מיוחד שאומנם נמשך לילה אחד בלבד, ובכל זאת, הוא נחקק בזיכרוננו של בנאי כרגע משמעותי. זהו סיפור אוניברסלי שנטען במשמעויות אין-ספור כאשר אנחנו מגלים את ההקשר שבו הוא מתרחש. מומלץ לקרוא עוד על הסיפור [בעמוד הפרויקט](#).

פנים. יום. זיכרון.

מפגשים

מערך זה עוסק במפגשים חדשים ובפרט במפגשים חד-פעמיים שמשאירים עלינו רושם עוצמתי

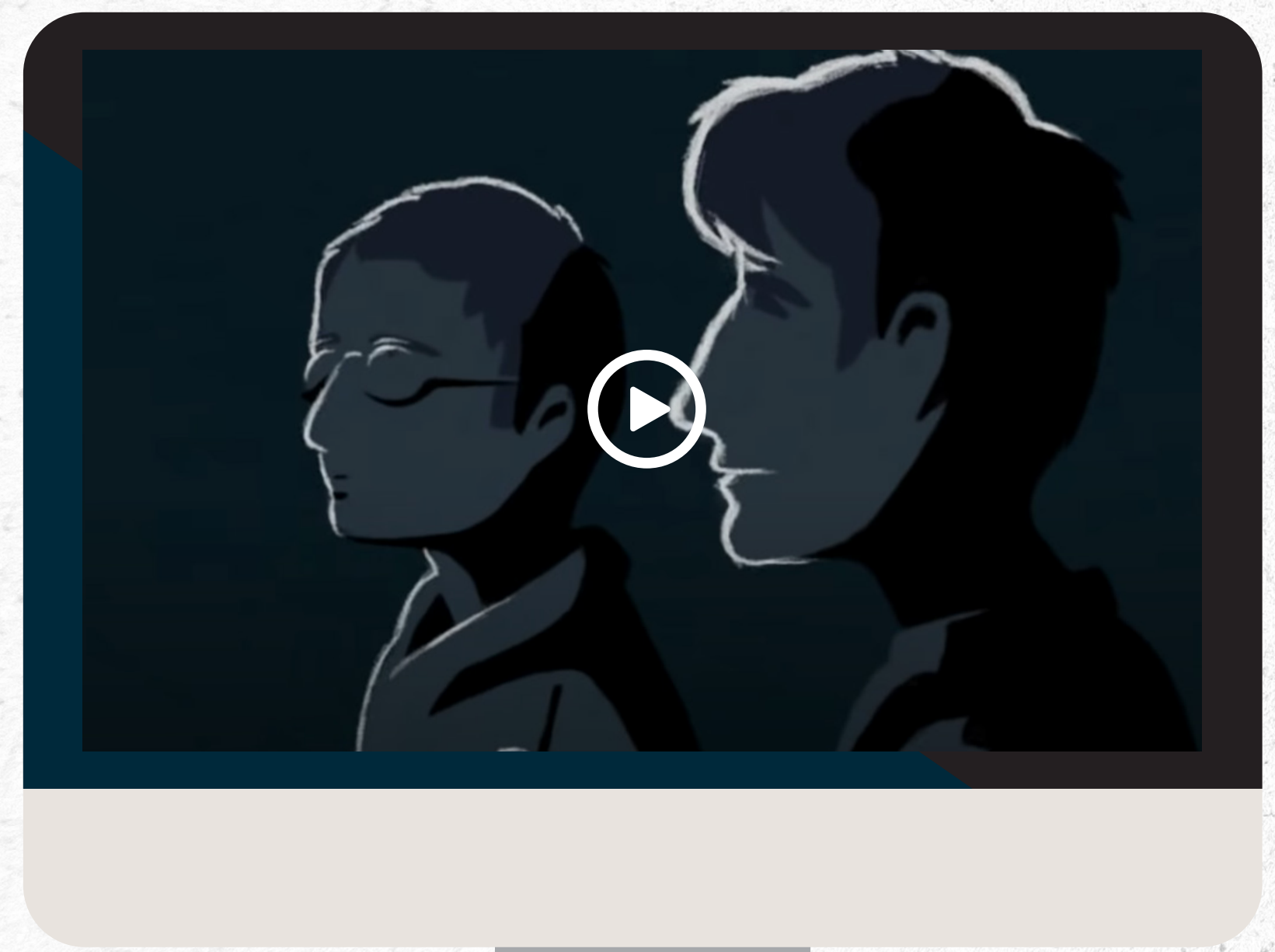
פנים. יום. זיכרון.

מפגשים

מערך זה עוסק
במפגשים חדשים
ובפרט במפגשים חד-
פעמיים שמשאירים
עלינו רושם עוצמתי

• נצפה בסרט "תורנות שמירה" לזכרו של אריה אלוני (אורך הסרט 2:18 דקות)

הנחיה לפני הצפייה: סרט האנימציה לזכרו של אריה אלוני עושה שימוש
באמצעי מבע קולנועיים רבים – זוויות "צילום", קו אנימטי, מעברים, קריינות,
צבעים, תאורה ועוד – כדי להביע תחושות ולספר את הסיפור. שימו לב אליהם.
בתום הצפייה תוכלו להביע את תחושתכם על "הלוח הלבן". הסאונד יישאר על
השתק.

לאחר ההתייחסות לתגובות בכתב,
נשתף מסך שעליו יוצגו חמש
תמונות מתוך הסרט (מופיעות
גם כנספח). נפתח את הקול ואת
המסך לדיון משותף (רצוי שהדיון
יתייחס גם לדברים שהתלמידים
כתבו על הלוח הלבן):

שאלות לדיון משותף לאחר הצפייה בסרט

• על מה מספר הסרט?

• האם הסרט הצליח לגעת בכם?

• באילו אמצעי מבע קולנועיים ואנימטיים השתמשו היוצרים (לדוגמה: השימוש בחושך ובמוקדי האור המשתנים) וכיצד הם משרתים את הסיפור?

• מה המשמעות של האור והחושך בסרט לדעתכם?

• מה לדעתכם גרם לאהוד בנאי לזכור את המפגש החד-פעמי עם אריה אלוני ולספר עליו אחרי כל כך הרבה שנים?

• האם מפגשים חד-פעמיים יכולים להשפיע עלינו? מה צריך לקרות במפגש חד-פעמי כדי שישאיר את חותמו עלינו?

פנים. יום. זיכרון.

מפגשים

מערך זה עוסק

במפגשים חדשים

ובפרט במפגשים חד-

פעמיים שמשאירים

עלינו רושם עוצמתי

פנים. יום. זיכרון.

מפגשים

מערך זה עוסק
במפגשים חדשים
ובפרט במפגשים חד-
פעמיים שמשאירים
עלינו רושם עוצמתי

נשתף את הטקסט מתוך הסרט (מצורף גם כנספח).

"אבל כשראיתי את שותפי לשמירה, את אריה אלוני, משהו בישיבה
הזו שלו, בפרופיל של הפנים הרגישות, צעיף האור שעטף את עיניו,
גרם לי להרגיש שזו לא הולכת להיות תורנות שמירה רגילה..."

- מהם הדברים שאהוד בנאי שם לב אליהם באריה? האם זה דומה
לדברים שכתבתם בתחילת המפגש או שונה מהם?
- למה התכוון אהוד בנאי כשהעיד שחשב שזו לא תהיה תורנות
שמירה רגילה? מה לדעתכם הוא חשב שייוחד אותה?
- מה קרה לאהוד בנאי במפגש הייחודי עם אריה? מה הוא גילה?

למורה: נעלה על המסך
שיר של אווה קילפי
ונקרא אותו יחד.

חלק שלישי (10 דקות)

לימוד טקסט וסיכום

אווה קילפי, מתוך "הפרפר חוצה את הכביש", עמוד 45

"סוף כל סוף ארע שפגשתי אדם

שאָהב אותם דברים כמוני:

סנוניות, עטלפים ובתים שוממים,

את הדרך המשבשת והעשב הגבה,

את ברכת-היער, ערפל ובדידות.

ומטבע הדברים, היינו עקביים:

לא יכלנו לסבל איש את רעהו".

פנים. יום. זיכרון.

מפגשים

מערך זה עוסק

במפגשים חדשים

ובפרט במפגשים חד-

פעמיים שמשאירים

עלינו רושם עוצמתי

דיון משותף

- מה אווה קילפי מלמדת אותנו על מפגשים עם אנשים אחרים?
- איך יכול להיות שדווקא המפגש עם אדם שאוהב אותם הדברים כמונו הוא בלתי-נסבל?
- מה הם המרכיבים שהופכים מפגש בין שני אנשים לבעל משמעות?
- לעיתים קורה שדווקא עם האנשים שאנחנו הכי מתחברים אליהם במבט ראשון לא נבסס חברות. איך זה יכול להיות? האם למישהו יש דוגמה?
- נסו לחשוב על השבוע הראשון בחטיבה. האם פגשתם מישהו חדש שתחילה חשבתם עליו משהו ולאחר מכן שיניתם את דעתכם?

פנים. יום. זיכרון.

מפגשים

מערך זה עוסק
במפגשים חדשים
ובפרט במפגשים חד-
פעמיים שמשאירים
עלינו רושם עוצמתי

סיכום

"מעניין לאן נגיע בבוקר, אמרתי. נגיע לאן שנגיע..."
כך נגמר החלק של המפגש בין החיילים בסרט.

אהוד בנאי משאיר אותנו עם הרעיון שמפגש עם אדם אחר יכול להיות סוג של מסע. כשאנחנו פוגשים אדם אחר אנחנו לרוב לא יודעים מה יוליד המפגש. האם ניהפך לחברים? האם אלמד ממנו משהו חדש? האם הוא יהיה בלתי-נסבל? הסיפור על אריה אלוני מאפשר לנו לגשת לכל מפגש חדש עם הרעיון שכל מפגש יכול להיות תחילתו של מסע שאת סופו אנחנו לא יודעים, ונגיע לאן שנגיע.

פנים. יום. זיכרון.

מפגשים

מערך זה עוסק
במפגשים חדשים
ובפרט במפגשים חד-
פעמיים שמשאירים
עלינו רושם עוצמתי

פנים. יום. זיכרון.

מפגשים

מעריך זה עוסק
במפגשים חדשים
ובפרט במפגשים חד-
פעמיים שמשאירים
עלינו רושם עוצמתי

< נספח

"אבל כשראיתי את שותפי לשמירה,
את אריה אלוני, משהו בישיבה הזו
שלו, בפרופיל של הפנים הרגישות,
צעף האור שעטף את עיניו, גרם לי
להרגיש שזו לא הולכת להיות תורנות
שמירה רגילה..."

פנים. יום. זיכרון.

מפגשים

מערך זה עוסק
במפגשים חדשים
ובפרט במפגשים חד-
פעמיים שמשאירים
עלינו רושם עוצמתי

< נספח

אווה קילפי, מתוך "הפרפר חוצה את הכביש", עמוד 45

סוף כל סוף ארע שפגשתי אדם

שאהב אותם דברים כמוני:

סנוניות, עטלפים ובתים שוממים,

את הדרך המשבשת והעשב הגבה,

את ברכת-היער, ערפל ובדידות.

ומטבע הדברים, היינו עקביים:

לא יכלנו לסבל איש את רעהו.

< נספח

פנים. יום. זיכרון.

מפגשים

מעריך זה עוסק
במפגשים חדשים
ובפרט במפגשים חד-
פעמיים שמשאירים
עלינו רושם עוצמתי

